

Úřední písemnosti a jejich hranice

Mezinárodní vědecká konference, Praha, 12.–13. 11. 2024
Katedra pomocných věd historických a archivního studia FFUK
ve spolupráci s Národním archivem

Téma úředních písemností působí velmi tradičně. Vždyť jsou již po staletí předmětem bádání jedné z profilových disciplín tzv. pomocných věd historických – diplomatiky. Pro období novověku se jim zvláště v prostředí ovlivněném německou badatelskou tradicí věnuje nauka o spisovém materiálu (Aktenkunde). Při práci s konkrétním materiálem však badatelé při výzkumu i archiváři při zpracování fondů narážejí stále znovu na jevy, které nezapadají do zdánlivě jasných a dlouhou tradicí prověřených schémat diplomatických příruček. Ať jsou to dokumenty, které se nedají zařadit do žádného tradičně definovaného typu písemností, ať jsou to materiály, které nelze jednoznačně zařadit mezi úřední či neúřední, nebo dokonce výrazně přesahují oblast dvourozměrných písemností, psaných na tradičních paleografických látkách – papyru, pergamenu či papíru. V témž prameni se může setkat úřední a privátní sféra, dvourozměrné a třírozměrné artefakty, texty, kartografický materiál i vyobrazení. Dokumenty mohou být vnímány čistě utilitárně v rámci výkonu úřadu, avšak v jistém okamžiku se mění v historické prameny, zajímavé památky minulosti, zajímavé artefakty s určitou estetickou hodnotou, nebo také v makulaturu, vhodnou ke zpevnování vazeb aktuálních úředních knih, či užitečnou při zažihání ohně v topeništích, vysoušení mokré obuvi nebo prostě tam, kde se hodil starý papír...

Právě na oblast hranic a přesahů se tato konference chce zaměřit. Vítány jsou příspěvky sledující dosud málo zpracované typy písemností, zaměřující se na hranice mezi nimi či na „hraniční případy“, stopy výskytu určitých typů dokumentu dříve, než se jejich užívání obecně rozšířilo, vztahu dvou- a trojrozměrných artefaktů, textu a obrazových prvků, soukromé a úřední oblasti. Pozornost by měla být věnována i ukládání dokumentů a jeho proměnám. Stranou by nemělo zůstat ani fungování kancelářů a registratur, i zde lze narazit na mnohá přechodná stadia v procesu „zrození úředníka“. A konečně vnímání dokumentů v okamžiku, kdy přestávají být potřebné pro aktuální výkon úřadu – stanou se památkou, historickým pramenem, nebo nepotřebnou banalitou? V poslední řadě je třeba upozornit na to, že záběr konference není časově omezen, písemnosti budou zkoumány napříč staletími včetně moderních trendů v oblasti elektronických dokumentů.

Praktické informace:

Datum konání: 12.–13. listopadu 2024

Budova Národního archivu na Chodovci, Archivní 4, Praha 4-Chodovec

Jednací jazyky: čeština a slovenština, polština, němčina, případně angličtina

Přihlášky s názvem a stručnou charakteristikou předpokládaného příspěvku zasílejte do 30. 6. 2024 na adresu: konferencepvhpraha2024@gmail.com. S publikací příspěvků se počítá.

Občerstvení po dobu konference je zajištěno, v úterý 12. 11. 2024 bude pro účastníky uspořádán společenský večer.

Pro zahraniční referenty lze po dohodě zajistit ubytování na náklady pořadatelů.

Účastnický poplatek činí 500 Kč, referující, studenti a důchodci poplatek neplatí.

Marie Bláhová, KPVHAS FF UK

Hana Pátková, KPVHAS FF UK

Milan Vojáček, NA

UNIVERZITA
KARLOVA

www.nacr.cz